

Received / Geliş
10.10.2018

Article History
Accepted / Kabul
20.12.2018

Available Online / Yayınlanma
20.12.2018

EVALUATION OF MUALLİM SAFFET IN THE WEDDING ASSOCIATION FILM IN TERMS OF TEACHER PROFESSION, PERSONAL AND PROFESSIONAL VALUES-PROFESSIONAL DEVELOPMENT AND SCHOOL-FAMILY COMMUNITY RELATIONS COMPETENCIES

DÜĞÜN DERNEK FİLMİNDEKİ MUALLİM SAFFET'İN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ, KİŞİSEL VE MESLEKİ DEĞERLER-MESLEKİ GELİŞİM İLE OKUL-AİLE TOPLUM İLİŞKİLERİ YETERLİKLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ¹

Ali MEYDAN²

Akif AKKUŞ³

Sait AKBAŞLI⁴

Abstract

In order to adapt to the developing and changing world and to reach the modern life level, a good education should be provided in schools. With good education, good education for students, good schools, good schools are needed for good schools. It is also possible to deal with the situation: It is obvious that the quality of schools, education and students will increase thanks to the good teachers who will take part in the national education system. However, the criteria of good should be put forward. These criteria are the teaching occupational competences put forward by the Ministry of National Education. Teachers are the role model of the competences expected by society and parents In this research, it is aimed to evaluate a teacher model in a film by other teachers. Muallim Saffet's character in the Wedding Association film is evaluated in terms of personal and professional values-professional development and school-family community relations competencies, which are two of the 6 teaching proficiency areas In this study, the case study model of qualitative research methods is used. The study group consisted of classroom teachers working in the province of Nevşehir in the 2015-2016 academic year. Criterion sampling method was used as sampling method. In this study, our criterion is that the class teachers followed the Wedding Association I or II without any predictions. In this study, interview and focus group interview technique were used. In the first phase of the study, a theoretical basis was formed by scanning the literature about the subject and a semi-structured interview form was developed by using the literature. The prepared questions are aimed at reaching the answer for the purpose and completed by taking expert opinion. The form consists of two parts. The first part is intended to obtain personal information. The second part is intended for the purpose of the study. The descriptive analysis approach was used to analyze the qualitative data collected in the study. As a result, the teachers were not aware of the fact that the opinion leaders of the society such as reeves, imams and teachers were exposed to false perceptions or understandings and that their values were eroded in general until they entered into such a research process. It is believed that this situation is similar to the teacher profiles of similar series and movies.

Keywords: Arrays, Films, Teacher Competencies, Wedding Association Film, Muallim Saffet

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde 11-14 Mayıs 2015'te düzenlenen Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Prof. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi, alimeydan01@gmail.com

³ Prof. Dr., Hasan Kalyoncu Üniversitesi Eğitim Fakültesi, akif.akkus@hku.edu.tr

⁴ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Fakültesi, sakbasli@gmail.com

Öz

Gelişen ve değişen dünyaya uyum sağlayabilmek ve çağdaş yaşam düzeyine ulaşabilmek için okullarda iyi bir eğitim veriliyor olması gerekir. İyi bir eğitim verebilmek, öğrencilerin iyi yetiştirilmesiyle, öğrencilerin iyi yetiştirilmesi iyi okullara sahip olunmasıyla, iyi okullar için de iyi öğretmenlere ihtiyaç vardır. Olayı tersinden ele almak da mümkündür: Milli Eğitim sisteminde yer alacak iyi öğretmenler sayesinde, okulların, eğitimin ve öğrencilerin kalitesinin artacağı ortadadır. Ancak "iyi"nin ölçütlerinin ortaya konulması gerekmektedir. Bu ölçütler, Milli eğitim bakanlığı tarafından ortaya konulan öğretmenlik meslek yeterlikleridir. Toplum ve veliler tarafından beklenen yeterliklerin başında ise öğretmenlerin rol model olması gelmektedir. Bu araştırmada bir filmde geçen bir öğretmen modelinin, diğer öğretmenler tarafından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Düğün Dernek filminde yer alan Muallim Saffet karakterinin 6 öğretmenlik yeterlik alanından ikisi olan kişisel ve mesleki değerler-mesleki gelişim ile okul-aile toplum ilişkileri yeterlikleri açısından değerlendirilmesidir. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim öğretim yılında Nevşehir ilinde görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmuştur. Örneklem yöntemi olarak amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklem yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmada ise ölçütlerimiz, sınıf öğretmenlerinin Düğün Dernek I ya da II'yi herhangi bir öngörülerini olmaksızın izlemiş olmalarıdır. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme ve odak grup görüşmesi tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın ilk aşamasında, konu ile ilgili alanyazın taranarak kuramsal temel oluşturulmuş ve alanyazın bilgilerinden yararlanılarak yarı yapılandırılmış bir görüşme formu geliştirilmiştir. Hazırlanan sorular amaç doğrultusunda cevaba ulaşmaya yönelik olup uzman görüşü alınarak tamamlanmıştır. Form iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölüm kişisel bilgilerin elde edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. İkinci bölüm ise araştırmanın amacına yöneliktir. Araştırmada toplanan nitel verilerin analizinde betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. Sonuç olarak öğretmenler, böyle bir araştırma sürecine girinceye kadar, genel olarak filmlerde ya da dizilerde muhtar, imam, öğretmen gibi toplumun kanaat önderlerinin yanlış algılamalara ya da anlaşılmalara maruz kalacak biçimde ortaya konulduğunu ve değerlerinin erozyona uğratıldığı farkında olmadıkları görülmüştür. Bu durumun benzer dizi ve filmlere konu olan öğretmen profillerinin de benzer şekillerde ortaya konulduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diziler, Filmler, Öğretmen Yeterlikleri, Düğün Dernek Film, Muallim Saffet

Giriş

Günümüzde, örgün ve yaygın eğitim kavramlarının bütünleştirilerek yaşam boyu eğitimin gerçekleştirilmesi savunulmaktadır. Bilimsel ve toplumsal değişme süreci öylesine hızlıdır ki, örgün eğitim süresi içerisinde öğrenilenler, bireyin yaşamı boyunca gereksinimlerini karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Öğretmen eğitiminde, mesleki ve kişisel yeterliklerin artırılabilmesi ve uygulanabilmesi için, aile, ana-baba ve toplum üyelerinin okulla bütünleşmesi gerekmektedir. Okul, çevrenin eğitim ve kültür merkezi örgütü olarak algılandığı ölçüde toplum kalkınmasında özlenen yerini alabilir.

Öğretmenlik mesleğine başlama ile birlikte evden uzak bir yerde yaşamak, yeni bir yere uyum sağlama, yeni arkadaşlar edinme ve bir aile oluşturma gibi durumlar yetişkin dünyasına atılan ilk adımlardır. Göreve yeni başlayan öğretmenler öğrencilik yıllarının özgürlüğünden, mesleki yaşama, kişisel yeterliklere, onun sorumluluklarına ve kısıtlamalarına geçiş yapmaktadırlar. Bu durum meslekteki ilk yılı ciddi öğrenmelerin gerçekleştiği bir zaman dilimi haline getirmektedir (Veenman, 1984). Çünkü mesleğe yönelik algılarla uygulama sırasında karşılaşılan olaylar birbiriyle örtüşmeyebilir (Akbaşlı, 2007; Kaşkaya vd, 2011).

Öğretmenin mesleki ve kişisel yeterliği, başkalarının duygularına önem vermeyi ön plana çıkaran, öğretimde yapılandırıcılığı önemseyen bir sorgulama yaklaşımı ve yaratıcı sorun çözme etkinliklerinin bütünüdür (Henderson, 1996'dan akt., Bölükbaşı, 2004). Dolayısıyla yansıtıcı bir öğretmen yeteneklerini öğrenci ihtiyaçlarına göre geliştiren kişidir (Darling ve Hammand, 2000). Öğretmen adaylarında yansıtma becerisini artırmada etkili yollardan biri de eğitime dair sinema filmlerini ilgi, güdülenme ve düşünmeye teşvik etmek için kullanmaktır. Filmlerin yansıtmayı ilerletmede nasıl bu kadar güçlü bir araç olduğunun birçok sebebi vardır ancak ana sebep filmlerin görüntüler tarafından desteklenen öyküsel bir anlatıma sahip olmasıdır. Filmler, izleyenlere filmdeki karakterlerle, durumlarla ve ikilemlerle etkileşim içerisinde olabilmeye fırsatını sağlamaktadır (Tan, 2006; Kaşkaya vd. 2011). Bu bağlamda öğretmen adaylarının, sinema filmlerinde yer alan karakterler, durumlar veya ikilemlerle etkileşim içerisinde olmasının mesleki tutum ve öz yeterlik algıları

üzerinde etkili olacağı düşünülmektedir. Bu etkileşimin en güzel örneklendiği kavramlardan biri de Bandura'nın sosyal bilişsel teorisinde önemli bir yer tutan öz-yeterlik kavramıdır. Herhangi bir işte bireyin başarılı olup olamayacağına olan kendi inancı anlamına gelen bu kavram (Bandura, 1997), özgüven kavramını çağrıştırmakla birlikte, daha özel görevleri öğrenmeye yönelik özgüveni ifade eder (Pajares ve Schunk, 2001).

Öğrenciler mesleki ve kişisel öz-yeterlikleri hakkındaki bilgiyi kendi edimlerinden, gözlemsel deneyimlerinden, ikna şekillerinden ve psikolojik durumlarından elde etmektedirler (Schunk, 1988). Bu noktada eğitsel sinema değişkeninin, hem “gözlemsel deneyim” boyutuyla hem de “sözel ikna” boyutuyla öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterliğini etkileyeceği düşünülmektedir. Bu filmler sayesinde öğretmen adaylarının, henüz meslek hayatlarına başlamamış iken öğretmenlerin başına gelen çeşitli olayları, bu olaylar karşısındaki davranışlarını, sabırlarını, ısrarlarını, gözlemlenmeleri ve bu gözlemleri sayesinde kendi yeterlikleri hakkındaki düşünme sürecini başlatmaları beklenmektedir. Öz-yeterlik inancının çaba, dönüt verme ve alana özgü öğretim verebilme gibi öğretmen davranışlarını etkileyebileceği (Enochs ve Riggs, 1990; Gibson ve Dembo, 1984) dikkate alınır, öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançlarının yüksek olmasının öğretmen adaylarının verecekleri öğretimin niteliğini arttırmak açısından önemli olduğunu söyleyebiliriz.

Alanyazında mesleki ve kişisel öz-yeterlik kavramı ile ilgili yürütülen çalışmalar, genellikle öğretmen adaylarının öz-yeterlik inanışları ile cinsiyet, yaş, akademik başarı, sınıf değişkenleri arasındaki ilişkiye (Akbaş ve Çelikkaleli, 2006; Coşkun ve Ilgar, 2004; Gerçek, Yılmaz, Köseoğlu ve Soran, 2006; Kahyaoğlu ve Yangın, 2007; Keskin ve Orgun, 2006; Mirzeoğlu, Akdağ ve Boşnak 2007; Pamuk ve Peker, 2009), öz-yeterlik üzerinde Okul Deneyimi I dersinin etkisine (Otacıoğlu, 2008), probleme dayalı öğrenme yaklaşımının fen öğretimi öz-yeterlik inanç düzeyine etkisine (Altunçekiç, Yaman ve Koray 2005; Yaman ve Yalçın, 2005), eğitsel oyun çevrelerinin, e-öğrenmenin, bilişsel stilin, bilgisayar-tabanlı kavram haritaları ile öğrenmenin öz-yeterlik algısındaki etkisine (Güngör ve Aşkar, 2004; Tzeng, 2009; Yağız, 2007), dikkat çekmektedir. Bununla birlikte sinema filmlerinin mesleki özyeterlik algılarına etkisi konusunda çalışmaların yetersiz hatta eksik kaldığı görülmektedir. Öz yeterlik algılarına yönelik olmasa da filmler; öğretime etkisine ve öğretmen eğitiminde kullanımına yönelik çeşitli çalışmaların yapılmış olduğu görülmektedir. Ancak bu çalışmaların henüz yeterli olmadığı düşünülmektedir (McCormick, 2007).

Cohen'e (1999'dan akt., Trier, 2002) göre filmler potansiyel olarak fikirleri ve bilgileri yazılı metinlerden daha güçlü ve daha etkili bir şekilde taşırlar. Böylece okul filmleri yazılı tarihin yapamadığı bir yolla, günlük yaşamdan, kişisel ilişkilerden, sınıfın yaşanmış zorluklarından kesitler elde eder. Filmler göremeyeceğimiz ya da görüp de olduğu gibi söyleyemeyeceğimiz şeyleri açığa çıkarır. Okul ve öğretim içerikli sinema filmlerinin öğretmen eğitiminde kullanılması ile filmlerdeki öğretmen-öğrenci ilişkileri öğretmen adayları için bir örnek teşkil edebileceği gibi mesleğe yönelik teşvik edici tutum geliştirmelerinde de etkili olabilmektedir (McCormick, 2007). Öyle ki uzun bir süredir öğretimde filmlerin kullanılması öğretmenler tarafından tartışılmaktadır. Öğretimde başarının sağlanması için filmlerin kullanımı gerekli görülmekte ve öğretmen eğitim programlarında filmler önemli materyaller olarak önem kazanmaktadır (Wenger, 1943; Akt. Kaşkaya vd. 2011).

Okul filmleriyle ilgili Considine (1985)'nin çalışmasında aile filmleri ve okul filmleri arasında bir karşılaştırmaya gitmiştir. Aile filmlerinde olduğu gibi okul filmleri de ekranda bütün bir toplum imajı olarak tasvir edilmektedir. Öğretmen adaylarından izlenilmek üzere film seçmeleri istenmiş böylelikle Ölü Ozanlar Derneği (Dead Poets Society) ile Kalk ve Diren (Stand and Deliver) isimli filmler uygulamaya dahil edil-

miştir. Giroux (1993)'a göre bu filmlerin seçilmesinin altında dersin neden olduğu politik ve pedagojik bakış açısı yatmaktadır. Öğretmen adayları filmleri yaşanan gerçekler olarak algılamakta ve senaryoların oluşturduğu algı, filmlerin seçiminde onları etkilemektedir. Bununla birlikte Giroux (1993) filmler gelecekte bu mesleği gerçekleştirecek olan öğretmen adaylarının kendilerini bir öğretim teknisyeninden ziyade bir eğitim ajanı olarak görmelerini sağladığını ve bazı öğretmen adaylarının öğretmen olarak kendilerini iyi hissetmelerine yaradığını ifade etmektedir denilebilir. Mitchell ve Weber (1999)'in çalışmalarında ise; öğretmen adaylarını kendi çalışma süreçlerine yönlendirmek, kendi bakış açılarıyla okul filmlerini kritik etmelerini sağlamak amaçlanmıştır. Bu noktada mesleki gelişim veya öğretmen eğitiminde popüler öğretmen imajının etkisinin ne olduğu sorgulanmıştır. Öğretmen adayları mesleki gelişimleri için filmlerde yer alan kalıplaşmış yarguları, klişeleri, çelişkili imajları ortaya çıkarabilir ve kullanabilirler. Öğretmen adayları kendi duygusal reaksiyonlarına neden olan şeyleri izleyebilmelidirler (Kaşkaya vd, 2011).

Okul çağındaki bir çocuğun eğitiminin bütüncül bir gözle değerlendirilmesinin gerekliliği dikkate alındığında, çocuğun eğitimini etkileyen informal kaynaklar aklı gelmekte, bu informal kaynakların içerisinde de aile faktörü ön plana çıkmaktadır. Bu anlamda ailenin, çocuğun eğitiminde etkisi bulunan en önemli informal oluşum olduğu söylenebilir. Ev ve okul ortamı, çocukların gelişiminde belki de en etkili ve destekleyici çevrelerdir. Bu nedenle araştırmacılar, son yıllarda, öğrencinin okul başarısında ailelerin rollerine artan sıklıkta değinmektedir. Genellikle araştırmalarda konuya iki ayrı yönden yaklaşılmaktadır. Bunlardan ilki, aile öğretmen iletişimi ve ailelerin okul toplulukları ile okuldaki kurumsal etkinliklere katılımını kapsamaktadır. İkincisi ise, çocukların akademik gelişimleri ile ilgili olarak ailenin ev ödevlerinde yardım etmesi, çocuğun bakımı gibi davranışların araştırılmasına yöneliktir (Rogers, Theule, Ryan, Adams ve Keating, 2009., Erdoğan ve Demirkasımoğlu, 2010).

Okul ile aile arasındaki işbirliği, etkili okulların özellikleri arasında yer almaktadır (Balcı, 2001). Aile katılımı, anne babaların çocuklarının gelişim ve eğitimlerine katkıda bulunmaları için düzenlenmiş etkinliklerin bütünü olarak tanımlanabilir (Ömeroğlu ve Yaşar, 2005; Akbaşlı ve Kavak, 2007). Kaliteli bir eğitime ulaşmak için sağlıklı bir öğretmen-veli işbirliğine, sağlıklı bir işbirliği içinse tarafların birbirleriyle açık iletişim kurmalarına ve çocukların önemini çok daha iyi kavramalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Çocukların ilk eğitimcilerinin anne babaları olduğu görüşünden hareketle, ailelerin çocuklarının eğitimini desteklemesi ve katkıda bulunmasını sağlamak üzere, sistematik ve kurumsal bir eğitim veren okul ile evdeki eğitimi paralelleştirip bütünleştiren bir yaklaşım sergilenmelidir (Şahin ve Ünver, 2005; Akbaşlı ve Kavak, 2008).

Alanyazında, aile katılımının, çocukların öğrenme deneyimlerini ve akademik başarılarını geliştirdiği vurgulanmaktadır (Lawson, 2003). Bu konuda çok sayıda çalışması bulunan Epstein (1995) okuldaki eğitim sürecine ailelerin katılımı ve okul-aile işbirliğinin sağlanmasının okul programlarının geliştirilmesine, okul ikliminin iyileştirilmesine, aile hizmetleri ve desteklerinin sağlanmasına, ailelerin çocuğun eğitimine ilişkin becerilerinin artırılmasına, aileler arasında etkileşim ve iletişim oluşturulmasına ve öğretmenlerin işlerine katkıda bulunulmasına yardımcı olacağını ifade etmektedir. Buna göre okul ve aile arasındaki sıkı etkileşimler sayesinde öğrenciler, farklı insanlardan yaratıcı düşünme, başkalarına yardım etme ve okula devam etmenin önemi hakkında çok sayıda olumlu mesajlar alabilecektir (Epstein, 1995, Akt. Akbaşlı, 2007).

Eğitim örgütlerinin işlevlerini hedeflenen yönde gerçekleştirebilmeleri için, hizmet sundukları taraflarla etkileşim çabaları içinde bulunmaları zorunludur. Bu nedenle okul yöneticileri açısından, öğrenci aileleriyle demokratik esaslara uygun ilişkilerin

kurulup sürdürülmesi, zorunlu olarak gerçekleştirilmesi gereken yönetsel bir etkinlikler bütünüdür. Aileden başlatılması gereken ve eğitimin etkililiğini artıran bu etkinlikler, aynı zamanda önemli bir örgütsel iletişim sürecidir. İletişim, örgütteki en önemli yaşamsal işlevlerden biri olup örgütün can damarı niteliğindedir (Tourish ve Hargie, 1998). Örgüt açık bir sistem olarak, çevresiyle de sürekli ilişki ve etkileşim içindedir. Bir örgütün yaşamsal süreçlerini etkili bir şekilde gerçekleştirebilmesi, onun çevresi tarafından kabul edilmesine bağlıdır. Bu nedenle, örgütün çevresiyle sağlıklı ilişkiler içinde bulunabileceği olanakları geliştirmeksizin varlığını sürdürmesi pek olası değildir (Wells ve Spinks, 1999). İnsanın sistemin temelini oluşturduğu eğitim örgütlerinde; bilimsel, teknolojik, bireysel ve toplumsal birçok değişken, çevreyle etkili iletişimi zorunlu kılmaktadır (Celep, 1998; Hoy ve Miskel, 1991; Özbaş, 2009).

Okul-aile ilişkilerinin temel amaçları; etkili ve verimli öğrenme süreçlerinin gerçekleştirilmesi, ailenin eğitime ilişkin bakış açısının olumlu yönde değiştirilmesi, öğrencinin öğrenme etkinliklerine güdülenmesi, benlik saygısının geliştirilmesi, öğrencinin çevreyi tanıması, ilgilenmesi, çevreyle etkin bir bütünleşmeyi gerçekleştirmesi ve çevrenin olumsuz etkilerinden korunmasında aileyle anlamlı işbirliği şeklinde sıralanabilir (Beler, 1993; Burns, 1993; Gül, 1998; Özçınar, 2003; Uluğ, 1990; Akbaşlı, 2008; Özbaş, 2009).

Türk eğitim sisteminde, eğitimin amaçlarının neler olduğu ile bu amaçlara ulaşmak için gerekli olan örgütsel yapılanma ve süreçlere, yasal ve yönetsel düzenlemelerde ayrıntılı bir biçimde yer verildiği görülmekte; ancak uygulamada istenilen sonuçlara ulaşılamamaktadır. Eğitim sisteminin geneli için ileri sürülebilecek bu olgunun okul-aile ilişkileri için de geçerli olduğu söylenebilir. Türkiye’de özellikle 1990’lı yıllardan itibaren, etkili eğitim olanaklarının geliştirilebilmesi amacıyla MEB tarafından birçok uygulama başlatılmış; yenilik ve gelişme çabalarına yer verilmiştir. Ancak, bütün bu yenileşme ve gelişme çabalarına rağmen, okul-aile ilişkilerinin arzulanan düzeye ulaşmasını sağlayabilecek planlama ve uygulama düzeyine erişilememiştir. Okul-aile ilişkilerinin istenilir bir düzeye ulaşmadığını gösteren çok sayıda araştırma bulgusu vardır (Aytaç, 1995; Balcı, 2001; Bilgin, 1990; Çelikkaya, 1996; Doğan, 1995; Oğan, 2000; Şişman ve Turan, 2002; Akbaşlı, 2007; Özbaş, 2009).

Okullar, ailelere çocuklarının okul yaşantılarına yardımcı olabilme yeterlikleri kazandırıcı eğitsel etkinlikler düzenleme konusunda yeterince başarılı olamamaktadırlar. Ailelerin okulla iletişimi daha çok yasal ve yönetsel sorumlulukların ailelere iletilmesi ve bunların gereklerinin ailelerce yerine getirilmesi şeklindedir. Ayrıca veli toplantı ve görüşmelerine, okulla ilgili çeşitli gereksinimlerin karşılanmasına aile katılımının sağlanması da okul-aile iletişimine ilişkin uygulama örnekleridir. Okul-aile iletişimi sürecinde, ailelerin rolü çoğunlukla edilgen bir özellik taşımakta; aileler okullarca alınan kararlara uygun istek ve beklentileri karşılamakla yükümlü tutulmaktadır (Akan, 1994; Akbaşlı, 2007; Balcı, 2001; Burns, Roe & Ross, 1992; Çayırılı, 1998; Çelenk, 2003; Çelik, 2003; Doğan, 1995; Kaşıkçı, 1996; Korkmaz, 2005; Özbaş, 2009; Özbaş 2013; Rosenthal & Sawyers, 1996). Okul yönetimi, öğrencinin okul yaşantılarına ilişkin kararlarda, aileye eşit katılım fırsatı sunarak, aileyle iletişim olanaklarını geliştirebilir. Bunun için ailelerin öğrenciyi ilgilendiren yönetsel ve akademik süreçler konusunda uygulama becerilerine sahip olmaları da gerekir (Eastman, 1998; King, 1996). Araştırmalar da eğitim ve öğretimde, öğrenci başarısının aile desteğine bağlı olduğunu ortaya koymaktadır (Ataklı, 1999; Çelenk, 2003; Gelfer, 1991; Gül, 2007; Jowett & Baginsky, 1988; Özbaş, 2009; Satır, 1996).

Okullarda iyi bir eğitime ihtiyaç vardır. İyi bir eğitim, öğrencilerin iyi yetiştirilmesi, iyi okullara sahip olunması iyi öğretmenlere ihtiyaç duymayı gerektirmektedir. Milli Eğitimde iyi öğretmenler sayesinde, okulların, eğitimin ve öğrencilerin kalitesinin

artacağı ortadadır. “İyi” kavramına yüklediğimiz anlamlar ortaya konulmalıdır. Bu ölçütler, öğretmenlik meslek yeterlikleridir. Toplum ve veliler tarafından beklenen yeterliklerin başında ise öğretmenlerin rol model olması gelmektedir. Öğretmenler; topluma yön veren, öğrencileri hem eğitip, hem bilgilendiren, velilerin, yakın çevrenin, mahallenin, köyün kanaat önderi olandır. Fakat teknolojinin gelişmesi, internet, televizyon gibi, nedenlerle eski konumunun zayıflamasına neden olmuştur.

Televizyon dizileri ve filmlerdeki öğretmen modelleri de öğrencilerin, öğretmenlerin, velilerin ve halkın gözündeki öğretmen imajıyla çok fazla örtüşmüyor ve var olan imajı da zedeliyor. Televizyon dizileri ve filmlerdeki öğretmen modelleri de öğrencilerin, öğretmenlerin, velilerin ve halkın gözündeki öğretmen imajıyla çok fazla örtüşmüyor ve var olan imajı da zedeliyor. Araştırma kapsamında ele alınan Düğün Dernek filmi Sivas'ın Esenyurt köyünde geçen olayları konu etmektedir. Düğün Dernek 1 filminde yurtdışından dönen oğluna düğün yapmayı gurur meselesi haline getiren İsmail'in Fikret, Çetin ve Muallim Saffet'le düğün hazırlıkları ve akabindeki olaylar anlatılmakta; serinin ikinci filminde ise oğlunu evlendiren İsmail'in bu defa da torununa sünnet yapmak istemesiyle yaşanan olaylar ele alınmaktadır. 6 Aralık 2013 tarihinde 229 adet kopya ile gösterime giren Düğün Dernek 1 gösterime girdiği ilk üç gün içinde 572.838 kişi tarafından seyredilerek 2014 yılının ilk çeyreğinde Türkiye'de son otuz yılın en çok izlenen filmi ünvanını Fetih 1453 filminden almış ve toplamda 6.980.070 kişinin izlemesiyle 68.917.965 hasılat elde edilmiştir. Düğün Dernek 2: Sünnet'in seyirci sayısı 6.021.954, hasılatı ise 68.827.610'dur. Muallim Saffet ise filmin 4 ana karakterinden birisidir.

Eğitim filmleri beklenen katkılarından bazıları;

- 1-Sinemanın eğitimle ilişkisini ortaya çıkarmak
- 2-Güncel ve zengin bir eğitim filmleri listesi
- 3-Alternatif eğitim anlayışlarını göstermek
- 4-Eğitim filmlerini sınırlandırmak
- 5-Dönemin eğitim anlayışına ışık tutmak
- 6-Filmin ana fikrini bulmak
- 7-Filmin cevapladığı soruyu bulmak
- 8-Okuyucuya yeni sorular ve yeni cevaplar için hazırlamak
- 9-Eğitim filmleri kronolojisi vermek
- 10-Örnek uygulamalar ve iyi örnekleri göstermek
- 11-Eleştirel pedagojiye popüler bir pencere açmak
- 12-Uygulamalarda göz ardı edilen konulara dikkat çekmek
- 13-Konuyla ilgili bir seçmeli ders açılmasını sağlamak
- 14-Derslerde film kullanımını özendirmek
- 15-Etkinlik ve uygulamalar için yeni film önermek (Girgin, 2015, IX)

Araştırmanın Amacı

Asıl amaçlanan durumun bir öğretmen modelinin, diğer öğretmenler tarafından değerlendirilmesi olan bu çalışmada, son zamanların popüler filmlerinden “Düğün Dernek”te yer alan Muallim Saffet karakterinin 6 öğretmenlik yeterlik alanından ikisi olan kişisel ve mesleki değerler-mesleki gelişim ile okul-aile toplum ilişkileri yeterlikleri açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Alt Problemler

Öğretmenler;

- 1- Muallim Saffet'i kişisel ve mesleki değerler açısından,
- 2- Muallim Saffet'in mesleki gelişim açısından özellikleri,
- 3- Okulun iyileştirilmesi ve geliştirilmesi ile okul algısına katkı sağlama açısından Muallim Saffet'in rolünü,
- 4- Muallim Saffet'in okul-aile-toplum ilişkileri açısından,
- 5- Okulu kültür merkezi durumuna getirmesi açısından Muallim Saffet'i,
- 6- Muallim Saffet'in aile katılımı ve işbirliği açısından,
- 7- Sahip oldukları öğretmen imajı ile Muallim Saffet arasındaki benzerlik ve farklılıkları,
- 8- Dizi ve filmlerde ortaya konulan öğretmen modeliyle öğretmenlik değeri erozyona uğramasını, değerlendirmişlerdir.

Yöntem

Bu kısımda araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama aracı, veri toplama süreci ve verilerin analizi ile ilgili bilgi verilmiştir.

Araştırmanın Deseni

Araştırmada, bir filmde rol model olarak ortaya konulan Muallim Saffet karakterinin 6 öğretmenlik yeterlik alanından ikisi olan "kişisel ve mesleki değerler-mesleki gelişim" ile "okul-aile toplum ilişkileri" yeterlikleri açısından öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmek amacıyla nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması modeli kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2011) göre durum çalışması bir olgunun, örneğin veya sosyal birimin, yoğun ve bütüncül bir şekilde tanımlanması ve analiz edilmesidir.

Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim öğretim yılında Nevşehir ilinde görev yapan 22 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Örneklem yöntemi olarak amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklem yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmanın ölçütü ise, sınıf öğretmenlerinin "Düğün Dernek" ya da "Düğün Dernek 2: Sünnet"i herhangi bir öngörülerini olmaksızın izlemiş olmalarıdır.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı olarak görüşme ve odak grup görüşmesi tekniği. Alanyazın taranarak kuramsal temele dayalı, 8 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu hazırlanması. Görüşme formu; 1. bölüm, kişisel bilgilerin, 2. Bölüm alt problemlere yönelik sorulardan oluşmuştur. Görüşme formu uzman görüşüne sunulmuş, değerlendirme yapıldıktan sonra katılımcı öğretmenlere dağıtılıp veriler toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz yaklaşımı kullanılmış olup, betimsel analizde, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilmiştir.

Tablo 1: Çalışma grubuna ait bilgiler

Değişkenler	Katılımcılar	f	%
Cinsiyet	Kadın	14	64
	Erkek	8	36
Yaş Aralığı	20-25 arası	2	10
	26-30 arası	4	18
	31-35 arası	5	22
	36-40 arası	9	41
	41 ve üzeri	2	10
Öğrenim durumu	Eğitim fakültesi	13	59
	Fen Edebiyat Fakültesi	7	31
	Lisansüstü (YL/DR)	2	10
Öğretmenlikteki hizmet yılı	1-5 yıl	2	10
	6-10 yıl	5	22
	11-15 yıl	4	18
	16-20 yıl	8	36
	21 yıl ve üzeri	3	14
Okuldaki sınıfların ortalama mevcudu	25'ten az	9	42
	25-35 arası	12	54
	35 ve üzeri	1	4

Bulgular ve Sonuçlar

Tablo 2: Birinci alt problem:

Muallim Saffet'in kişisel ve mesleki değerler açısından değerlendirilmesi

Muallim Saffet'in kişisel ve mesleki değerler açısından özellikleri	f	%
Milli ve manevi değerlerle bağdaşmıyor	11	13.4
Yönlendirilmeye açık, hür iradesiyle hareket edemiyor	9	10.9
Duruma göre hareket etmesi alay konusu oluyor	9	10.9
Öğretmenliğin ciddi duruşunu sergileyemiyor	7	8.6
Öğretmenlikle pek alakası olmayan bir kişiliktir	7	8.6
Söylenene çabuk inanan ve kolay kandırılabilen birisidir	6	7.4
Dışarıdan ve öğrencilerden saygı görmüyor	5	6.1
Mesleğin genel etik değerlerine sahip gözüküyor	5	6.1
Kişisel olarak çok küfürbaz	4	4.9
Mesleğin gereklerini yerine getirmede ilgisizdir	3	3.7
Korkak ve sürekli savunma yapmak zorunda	3	3.7
Yatılı okuduğu için kendini devlete borçlu hissediyor	3	3.7
Samimi ve işine emek veren bir karakter	2	2.4
Öğretmenliğe saygısı çoktur	2	2.4
Kendi değerlerinden taviz vermek istemiyor	2	2.4
Heyecanlı, kaygılı ve mesleğini seven bir karakter	2	2.4
Herkese bilgi verme derdindedir.	2	2.4

Tablo 2 incelendiğinde, çalışmaya katılan öğretmenlerin görüşleri, Muallim Saffet karakteriyle milli ve manevi değerlerin bağdaşmadığı, yönlendirilmeye açık ve hür iradesiyle hareket edemeyen bir öğretmen, duruma göre hareket etmesinin alay konusu olduğu, öğretmenliğin ciddi duruşunu sergileyemediği gibi daha ziyade öğretmenlik mesleğinin kişisel ve mesleki değerleriyle uyum sağlamadığı yönünde görüş belirttikleri görülmüştür. Ancak az da olsa öğretmenlik mesleğinin kişisel ve mesleki değerleriyle ilişkili olabilecek samimi ve işine emek vermesi, öğretmenliği saygısı gibi özelliklerine de değinilmiştir şeklindedir.

Öğretmenlerin görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

K2: İyi niyetli, saf, yardımda bulunan, öğrencilere yardım etmeyi-öğretmeyi seven birisidir. Söylenene çabuk inanan ve kandırılabilen bir bireydir.

K8: Çok saf ve çabuk güvenen bir kişiliği var. Okulunu ve işini seviyor ancak öğretmenliğin o ciddi duruşunu sergileyemiyor ve alay konusu oluyor.

K13: Muallim saffet öğretmenlikle pek alakası olmayan bir kişiliktir.

K15: Saffet öğretmen saf karakterli, temiz duygulara sahip bir öğretmen. Kişisel olarak temiz kalpli, çabuk kandırılan bir öğretmen. Mesleğe verdiği saygı çok ama öğrencilerden ve dışarıdan gördüğü saygı sorgulanabilir.

K21: Saffet kendi değerlerinden taviz vermek istemeyen, ancak bunu koruyamayan, mesleğine sıkı sıkıya bağlı olmaya çalışan bir öğretmendir.

Tablo 3- İkinci alt problem:

Muallim Saffet'in mesleki gelişim açısından değerlendirilmesi

Muallim Saffet'in mesleki gelişim açısından özellikleri	f	%
Birebir örnek alınacak bir karakter değildir	14	19.2
Alanı dışındaki işlerle daha çok ilgilidir	12	16.4
Kendini yenileme adına bir çabası yoktur	10	13.7
Etkili okul gelişimi ve nitelikli öğrenci yetiştirmekten uzaktır	9	12.3
Gelişim açısından açıklık ve süreklilik göstermiyor	9	12.3
Öğretmenlik değer ve saygısını koruyamıyor	6	8.2
Filmdeki rol öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmıyor	6	8.2
Mesleki gelişim açısından izleyen öğretmenlere kötü örnektir.	4	5.5
İlkokul açısından yeterli değerlere sahiptir.	3	4.2

Tablo 3 incelendiğinde, Muallim Saffet'in mesleki gelişim açısından örnek özelliğinin olmadığı, alanı dışındaki işlerle daha çok ilgili olduğu, kendini yenileme ve etkili okul gelişimi, nitelikli öğretmen yetiştirme açısından uzak olduğu, gelişim açısından süreklilik gösteremediği gibi olumsuz özelliklerinin olduğu görülmektedir.

Öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir.

K7: Muallim Saffet mesleki gelişim açısından öğretmenlere bazı yönleriyle (fedakarlık, arkadaşlık vs.) yönleriyle belki örnek oluşturabilir. Yalnız genel intiba kötü olduğundan izleyen öğretmenler ondaki kötü davranışları "bunu ben yapmamalıyım", "İşte bu kötü bir davranış" diyerek kendini düzeltebilir.

K10: Muallim Saffet mesleki gelişimle ilgili çalışmalar yapmaktan öte, alanı dışındaki işlerle ilgilenmektedir. Kendini yenileme adına hiçbir çaba içerisine girmemektedir. Bu durum etkili okul gelişimi ve nitelikli öğrenci gelişimini negatif yönde etkilemektedir.

K14: Mesleki gelişim açısından ise yeniliklere açık ama çevresi ve kendisi açısından bazı sorunlar görüldüğü için öğretmenliğe ne kadar uygun bir profil olduğunu düşünmüyorum.

Tablo 4- Üçüncü alt problem:

Okulun iyileştirilmesi ve geliştirilmesi ile okul algısına katkı sağlama açısından Muallim Saffet'in rolü

Muallim Saffet'in okulun iyileştirilmesi ve geliştirilmesi ve okul algısına katkı sağlama açısından rolü	F	%
Sadece okulun fiziki yapısına katkı yapmıştır ancak yetersizdir	13	26.0
Okul dışındaki çevresi okul açısından algı olumsuzdur.	11	22.0
Okul profilinden uzak bir karakterdir	9	18.0
Uğraş ve çabası var ancak plansızdır	8	16.0
Okul kişisel amaçlara hizmet eden bir kurum gibi gözüküyor	5	10.0
Okulun ve öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap veremiyor	2	4.0
Okulun çok ciddi bir yer olmadığı algısı yaratıyor	2	4.0

Tablo 4 incelendiğinde, okulun iyileştirilmesi ve geliştirilmesi ile okul algısına katkı sağlama açısından Muallim Saffet'in rolünün oldukça kötü olduğu anlaşılmaktadır. Sadece okulun fiziksel yapısına katkı sağlamanın yeterli olmadığı, özellikle de okul dışındaki çevresi açısından olumsuz bir algısının olduğu, okul profilinden uzak bir karakter olduğu gibi hususlar ön plana çıkmaktadır denilebilir.

Öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

K1: Sadece okulun fiziki yapısına katkı yapmıştır. Oysa okulun iyileştirilmesi ve geliştirilmesi bununla sınırlı olmayıp, okulun teknolojik bakımdan donanımlı hale getirilmesi, öğrencilerin akademik başarılarının artırılması, çevreyle iyi ilişkilerin kurulması, çalışanların iş doyumlarının artırılması ve kısa okulun açık sistem haline getirilmesi gerekir.

K4: Muallim Saffet bu saydığımız değişkenlerin hiç birini yapmamaktadır. Okul dışında yapmış olduğu hal ve hareketler, yaptığı eylemler, muhatap olduğu kişiler boyutunda okul açısından iyi bir algı oluşturmamaktadır.

K20: Okul için çabalayan fakat pek ses getiremeyen, toplumun dikkatini çekemeyen sadece kendisi çabalayan bir karakter.

K22: Okulunu ve mesleğini sevmesi onun için çalışması duygusunu getiriyor. Ancak yine özverili, vefakâr, fedakar duyguları her ne kadar taşısa da bu duyguları yüzeysel barındırıyor.

Tablo 5- Dördüncü alt problem:

Muallim Saffet'in okul-aile-toplum ilişkileri açısından değerlendirilmesi

Muallim Saffet'in okul-aile toplum ilişkileri açısından özellikleri	f	%
Yatılı okuduğu için kendini topluma borçlu hissediyor	11	14.5
Ağzının bozuk olması olumsuz imaj oluşturuyor	11	14.5
Değişken bir kişilik yapısına sahiptir	10	13.2
Kendi doğruları olmadığı için başkasının lafına bakıyor	9	11.9
Sadece adı öğretmen kendisinin alakası yoktur	7	9.2
Aile ve toplum açısından öğretmen profilinden uzaktır	7	9.2
Yapılacak işlerde sadece maddi katkısı beklenmektedir	6	7.9
Toplumun güvendiği bir karakter değildir	4	5.2
Beceriksiz bir karakter olarak gösterilmiştir	4	5.2
Toplumsal ilişkilerde pasif bir yapısı vardır	4	5.2
Statü ve prestij açısından önemsenmeyen bir karakterdir	2	2.5
İletişime açık bir öğretmendir.	2	2.5

Tablo 5 incelendiğinde, okul-aile-toplum ilişkileri açısından Muallim Saffet'in kendini topluma borçlu hissettiğini ancak olumsuz imaj oluşturacak tavır ve davranışlara

sahip olduğunu görmek mümkündür. Öğretmenler tarafından, ağzının bozuk olması, değişken bir kişiliğe sahip olması, kendi doğruları olmaması, öğretmen karakterine uygun olmadığı gibi olumsuz imajının yanı sıra iletişime açık olması da olumlu bir imaj olarak görülmüştür denilebilir.

Öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

K11: Değişken bir yapıya sahip olması, herkesin lafına bakması, kendi doğrularının olmaması, en önemlisi her şeyi maddiyatta araması ilişkiler boyutunda olumsuz algıların oluşmasına sebep oluyor. Vatandaşın gözünde güvenirliliğini düşürüyor.

K16: İsim olarak Muallim Saffet olması sadece öğretmen olduğunu gösterir bence çünkü gerçek yaşamdakinden uzak bir profildir. Öğrencilerle olan diyalogu uygun olabilir ama aile ve toplum açısından öğretmen profilinden uzaktır.

K18: Yenilikçi bir karakter fakat çok fazla aktif değil bu karakterle ilgili değil, çevrenin karakterin faaliyetleriyle ilgilenmemesinden kaynaklı.

Tablo 6- Beşinci alt problem

Okulu kültür merkezi durumuna getirmesi açısından Muallim Saffet'in rolü

Muallim Saffet'in okulu bir kültür merkezi durumuna getirmedeki rolü	f	%
Okulu vatandaşa açıyor fakat eğitim için değil	9	16.4
Öyle bir derdi yoktur	8	14.5
Bu konuda rolü çok yetersizdir	8	14.5
Küçük çaplı çalışmaları vardır	6	10.9
Arkadaşlarının işleri okulun işlerinden önce geliyor	6	10.9
Çabası var ancak nasıl yapılacağını bilmiyor	5	9.2
Okul kültür merkezi olmaktan uzaktır	4	9.2
Çabalayan bir öğretmen ancak çabası yetersizdir	4	7.3
Okullar hayat olsun projesinin göstergesi bir karakter	3	5.5
Bu hususta her türlü fedakârlığı yapabilir.	2	3.6

Tablo 6 incelendiğinde, Muallim Saffet'in okulu bir kültür merkezi durumuna getirmesi açısından çok yetersiz olduğunu, bazı çalışmaları, çabaları olduğu ancak bu çabalarının mesleki yetersizlik, kişisel beceriksizlik gibi özelliklerinden dolayı yetersiz ya da yanlış yapıldığı ortaya çıkmaktadır. Bu hususta birçok fedakârlık yaptığı ancak çabasının yetersiz ve başarısız olduğu ortadadır denilebilir.

Öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

K3: Okulu bir kültür merkezi haline getirme gibi bir derdi yoktur. Okulu vatandaşa açıyor fakat bazı insanların kötü emellerini gerçekleştirmek için toplantı merkezi durumunda. Oysa bizim anladığımız okul kültürü farklıdır.

K7: Okul eğitim-öğretim faaliyetleri ve sosyal etkinliklerin yapıldığı alanlardır. Muallim Saffet tam tersi amaçlara müsaade ettiği için yanlış algıların oluşmasına zemin hazırlıyor.

K12: Yenilikçi bir karakter gibi gözükmesine rağmen fazla aktif olamıyor, bu durum çevrenin üzerinde baskı kurmasından kaynaklanıyor.

K21: Filmde okul, kültür merkezi olmaktan uzak bir konumda gösterilmiş.

Tablo 7- Altıncı alt problem

Muallim Saffet'in aile katılımı ve işbirliği açısından değerlendirilmesi

Muallim Saffet'in aile katılımı ve işbirliği açısından rolü	f	%
Eğitim için katılım ve destek sağlayamıyor	9	20.4
Öğretmene duyulan inanç ve güven çok zayıftır	7	15.9
Hiç alakası yoktur	7	15.9
Herkesi organize etmeye çalışmaktadır	5	11.4
Sanatçılarla bağlantı kurması önemlidir	5	11.4
Bağımsız iş yapabilme yeteneği yoktur	4	9.2
Aile katılımı ve ilişkilerde söz sahibi değildir	3	6.8
Aile katılımı ve işbirliği çok yetersizdir	2	4.5
Bir sorun olursa işbirliği yapmaya hazırdır	2	4.5

Tablo 6 incelendiğinde, öğretmenlerin Muallim Saffet karakterini aile katılımı ve işbirliği açısından yetersiz buldukları yönündedir. Bu yetersizliğe ise eğitim için katılım ve destek sağlayamaması, öğretmene duyulan inanç ve güvenin zayıf olması, bağımsız iş yapabilme yeteneğinin olmaması gibi gerekçeler sunmuşlardır. Ancak herkesi organize etmeye çalışması, sanatçılarla bağlantı kurması ve herhangi bir sorunda işbirliği yapmaya hazır olması aile katılımı ve işbirliği açısından olumlu görülen özelliklerdir.

Öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

K9: Yaptığı işlerden dolayı sürekli yanlış algılanma korkusundan kendini savunuyor. Doğal ve saf görünümümlü olmasından dolayı sürekli ezilmektedir.

K15: Toplumda her zaman var olan devlet memuru anlayışı ve öğretmene karşı duyulan inanç ve güven her ne olursa olsun giderek azalsa bile bu durum varlığını sürdürüyor.

K19: Bağımsız iş yapabilme yeteneği olmadığından dolayı çevresindeki insanlar kendi amaçları doğrultusunda kullanıyorlar. Aile katılımı ve ilişkilerde söz sahibi değildir.

K20: Aile ve toplumla iç içe olsa da katılım ve desteği eğitim için çok sağlayamamaktadır.

Tablo 8- Yedinci alt problem

Öğretmenler sahip olduğu öğretmenlik imajı ile Muallim Saffet arasındaki benzerlik ve farklılıklar

Katılımcıların sahip olduğu öğretmenlik imajı ile Muallim Saffet arasındaki benzerlik ve farklılıklar					
Benzerlikler	f	%	Farklılıklar	f	%
Mesleğini sevmeye	6	9.8	Öğretmen profiline uymaması	10	16.4
Okulu topluma açma	5	8.2	Öğretmenliğin ciddiyetinden uzak olması	8	13.2
Okulu aktif hale getirme	3	4.9	Eğitim-öğretim adına önemli şeyler yapmaması	7	11.5
Halkla iç içe olma	2	3.3	Mesleğinden çok başka şeylerle uğraşma	4	6.5
İyi niyetli olma	2	3.3	Bir eğitimci gibi davranmaması	4	6.5
			Toplumla çok faydası yoktur	3	4.9
			Öğretmenliğin kutsallığı yoktur	3	4.9
			Ağzının bozuk olması	2	3.3
			Giyim tarzı daha güzel olabilir.	2	3.3

Tablo 8 incelendiğinde, bir öğretmenin sahip olması gereken öğretmenlik imajı ile Muallim Saffet arasındaki benzerliklerin daha az olduğu ve bu benzerliğin mesleğini

sevme, okulu topluma açma, okulu aktif hale getirme gibi nitelikler olduğu; benzerliğe göre daha çok olan farklılıkların ise öğretmen profiline uygun olmaması, öğretmenliğin ciddiyetinden uzak olması, eğitim-öğretim adına önemli şeyleri yapmaması, mesleğinden çok başka şeylerle uğraşması gibi hususlar olduğu dikkat çekmektedir.

Öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

K6: Muallim Saffet öğretmenlik mesleğinden çok alan dışıyla uğraşmakta, başkalarının amaçlarına hizmet etmekte, eğitim ve öğretim adına kayda değer bir iş yapmamaktadır. Bu tutum ve davranışlar sahip olduğu meslekle uyumsuzdur.

K8: Mesleğini sevme açısından düşünüldüğünde tek ortak yanımızın bu olduğunu söyleyebilirim ancak muallim saffette bulunmayan ciddiyet ve kutsallığı taşıdığına inanıyorum.

K15: Toplumda devlet memuru ve öğretmen mesleğine sahip olmanın gerektiği gibi davranırım.

Tablo 9- Sekizinci alt problem

Dizi ve filmlerde ortaya konulan öğretmen modeliyle öğretmenlik değerinin erozyona uğratılıp uğratılmama durumu

Dizi ve filmlerde ortaya konulan öğretmen modelinin öğretmenlik değerine etkisi	f	%
Dizi ve filmler öğretmenliğin değerini düşürüyor	15	17.1
Öğretmenlik rollerinde çok dikkatli olunmalıdır	12	13.6
Meslek algısını her geçen gün azaltıyor	10	11.4
Toplumda öğretmen algısının yanlış olmasına neden oluyor	8	9.1
Öğretmenlik hafife, basite indirgeniyor	8	9.1
Öğretmenlik alaya alınıyor	6	6.8
Öğretmen bazı filmlerde korku unsurudur	6	6.8
Diziler ve filmler öğretmenin işini basit ve önemsiz gösteriyor	5	5.7
Filmlerdeki öğretmenlik mesleği pısrık, beceriksizlerin işidir	4	4.5
Öğretmen bazı filmlerde komedi unsurudur	4	4.5
Öğretmene saygı konusu tekrar düşünülmelidir	3	3.4
Çoğu özellik öğretmenlik profiline uymuyor	3	3.4
Bazı filmlerde tamamen yanlış imaj oluşturuyor	2	2.3
Bazı filmlerde olduğundan fazla üstün nitelikli gösteriliyor	2	2.3

Tablo 9 incelendiğinde çalışmaya katılan öğretmen görüşleri, dizi ve filmlerde ortaya konulan öğretmenlik modelinin öğretmenlik mesleğinin değerini düşürdüğünü anlaşılmaktadır. Öne çıkan görüşler öğretmenlik değerinin düştüğü, meslek algısının azaldığı, öğretmen algısının yanlış anlaşıldığı, öğretmenliği basite indirgendiği şeklinde görüş belirtmişlerdir denilebilir.

Öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

K2: Öğretmenlik değeri gerçekten erozyona uğramıştır. Toplumun hiçbir kesiminde veliler ve öğrenciler de dahil olmak üzere değeri kalmamıştır. Bu durumda dizi ve filmlerin de rolü çoktur.

K7: Dizi ve filmlerde oluşturulan öğretmenlik algısı gerçek öğretmenlik mesleğini derinden yaralamakta ve çalışanları üzmetmektedir.

K8: Evet. Çünkü, öğretmenin yaşamı bu şekilde yanlış şeylerle göstermek toplumda öğretmen algısının yanlış oluşmasına neden olur.

K13: Kesinlikle evet, öğretmenlik olanın dışında aktarılıyor. Hafife, basite ve alaya anılıyor ya da bir ideal öğretmen seçilerek o abartılıyor. Öğretmenlik sadece görünen değil, görünenin arkasındaki görünmez sonsuzluktur.

K20: Tabii ki evet, öğretmenin sahip olduğu bir duruş, ciddiyet ve kutsallık yapılan şakalar ve düşürülen durum düşünülürken resmen yok ediliyor. Eskiden elleri öpülen şimdilerde böyle modellerle soğuk şakalara konu olup çığneniyor.

Tartışma ve Öneriler

Araştırma sonucunda öğretmenler, genel olarak filmlerde ya da dizilerde muhtar, imam, öğretmen gibi toplumun kanaat önderlerinin yanlış algılamalara ya da anlaşılmalara maruz kalacak biçimde ortaya konulduğunu ve değerlerinin erozyona uğratıldığı farkında oldukları görülmüştür. Ancak bu farkındalığı ortaya koymak için bir çabalarının olmadığı görülmektedir. Bu durumun sadece Düğün Dernek filmiyle sınırlı olmadığı, benzer dizi ve filmlere konu olan öğretmen profillerinin de benzer şekillerde ortaya konulduğu düşünülmektedir.

Araştırma sonucunda öğretmenler, Muallim Saffet karakterinin kişisel ve mesleki değerler açısından öğretmenlik mesleğiyle bağdaştırmada zorluk çekmişler ve ifade ettikleri görüşlerinde genel olarak olumsuz yargılarda bulunmuşlardır. Az da olsa ifadelerde öğretmenlik mesleğiyle uyumlu olduğu, mesleki değer açısından özellikleri bulunduğu da yer almaktadır. Tunca'ya (2002) göre öğretmenlik mesleğine yönelik mesleki değer öğretmenlerin öğretimi planlama, düzenleme, uygulama; öğrencilerin öğrenmelerini sağlama ve sürdürme; sınıf içi disiplini sağlama; kendini geliştirme gibi mesleki görevlerini yerine getirirken düşüncelerine, duygularına ve davranışlarına rehberlik eden ölçütler ya da standartlar olarak ele alınmıştır. Budak ve Demirel (2003) ise çalışmalarında yapılan bilimsel çalışmaların öğretmenlik mesleğinin hizmet öncesi eğitime yönelik geri dönütler vermeye de ağırlık vererek öğretmen eğitiminin niteliğinin artırılmasına yönelik olması gerektiğini, bu durumun da öğretmenlere kişisel ve mesleki değerler kazandırmak açısından önemli olduğu vurgulanmıştır.

Öğretmenlere göre Muallim Saffet, mesleki gelişim açısından yetersizdir ve mesleğiyle ilgili işlerden ziyade farklı işlerle uğraşmakta, kendini geliştirme ve yenilemeden uzaktır. İlğan (2013) eğitim sisteminde öğrenci öğrenmesini etkileyen onlarca değişken içerisinde öğretmenin kalitesi ve öğretmene sunulan mesleki gelişim faaliyetleri büyük önem arz etmektedir. Martson (2010) ise mesleki gelişim ile ilgili fırsatların, mesleki işbirliği ve etkileşimi arttırdığını, bu durumun da öğretmenin iş doyumunu artırarak öğrencilere olumlu yansıdığını vurgulamıştır. Drage (2010) mesleki gelişimde öğretmen motivasyonunun önemli olduğunu ve bu hususta öğretmenin bireysel ihtiyacının, yaşam boyu öğrenme algısının, işbirliğine önem vermesinin, mesleki gelişimin okul idaresi, öğretmenin yakınları ve çevre tarafından teşvik edilmesinin belirleyici olduğunu ortaya koymuştur.

Muallim Saffet karakteri, okulun iyileştirilmesi ve okul algısına katkı sağlaması açısından olumsuz algı yaratan, öğretmen profilinden uzak ve olumsuz algı yaratan bir karakterdir. Çengelci'nin (2010) araştırma sonuçları da öğretmenlerin model olma açısından önemli olduğu ve öğrencilerin de model aldıkları öğretmen değerinden etkilendiklerini ortaya koymaktadır. Köse ve Demir'in (2014) araştırma sonuçlarına göre ise öğretmenlerin alan bilgisinden daha çok kişiliklerine vurgu yapıldığı ve özellikle öğrencilerin dünyasında adalet ve eşitlik kavramlarının fazlasıyla yer aldığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin tutum ve davranışlarının öğrencinin kişiliği üzerinde kalıcı etkiler oluşturduğu ayrıca sevgi, saygı, hoşgörü ve adalet gibi değerler konusunda da yine öğretmenlerin tutum ve davranışlarının oldukça önemli olduğu belirlenmiştir. Bundan dolayı öğretmenlerin öğrenciye karşı tutum ve davranışlarında bilinçli hareket etmesi gerekmektedir.

Muallim Saffet'in, okul-aile-toplum ilişkileri açısından değerlendirildiğinde kendini topluma borçlu hissettiğini ancak olumsuz imaj oluşturacak tavır ve davranışlara sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Tunca'ya (2012) göre öğretmenlerin görevlerini yerine getirirken ideal olan davranışları yansıtmaları ve öğretmenlik mesleği için olumsuz olarak algılanan davranışları göstermemeleri gerekmektedir. Aslanargun'a (2007) ise öğrencilerin okul başarısını yükseltebilmek ve onları hayata daha iyi hazırlayabilmek için etkin bir okul-aile işbirliğinin gerekli olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Akbaşı'nın (2007) araştırmasında ise okul-aile ilişkilerinin istenilir bir düzeye ulaşmadığı ve bu durumun eğitimin niteliğine yansıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada Muallim Saffet'in, okulu bir kültür merkezi durumuna getirmesi açısından çok yetersiz olduğunu, bazı çalışmaları, çabaları olduğu ancak bu çabalarının mesleki yetersizlik, kişisel beceriksizlik gibi özelliklerinden dolayı yetersiz ya da yanlış yapıldığı ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Bakioğlu ve Tokmak, (2009) öğretmenlerin değerlerinin, öğrenci davranışlarını etkilediği sonucuna ulaşmışlardır. Yeşilyurt'a göre de (2009) öğretmenlerin, öğretimdeki başarılarının artmasını sağlayacak unsurlar arasında; okul yöneticilerinin olumlu niteliklere sahip olmaları, başarıda yüksek beklentiler, okul-aile-çevre işbirliğinin olması, öğretmenlerin okuldaki eğitim süreçlerine etkin katılımları ile okul kültürü yer almaktadır. Okul kültürünün varlık sebepleri arasında; okul üyelerini okulun amaçları doğrultusunda bir arada tutmak, okuldaki tüm üyelere bir bilincini kazandırmak, okulun varlığının devamını sağlamak, okul üyelerinin mutluluğunu, istek ve ihtiyaçlarını karşılamak, okula bir kimlik kazandırmak, görev ve sorumlulukların en iyi şekilde yerine getirilmesini sağlamak vb. faktörler yer almaktadır.

Aile katılımı ve işbirliği açısından Muallim Saffet yetersiz bir karakterdir. Yetersizliği ise eğitim için katılım ve destek sağlayamaması, bu yetersizliğin öğretmene duyulan inanç ve güveni zayıflatması ve bağımsız iş yapabilme gibi becerilerinin gelişmediği sonucuna ulaşılmıştır. Farklı organizasyon çalışmaları, sanatçılarla bağlantı kurabilmesi, herhangi bir sorunda işbirliği yapmaya çalışması ise olumlu özellikler olarak görülmektedir. Aydın'a (2005) göre okul ve aile işbirliği, çocuk ve gençlerin haklarını, sorumluluklarını ve ödevlerini öğrenmelerinde, bunları birer davranış haline dönüştürmelerinde ve okul başarısının artırılmasında da önemli role sahiptir. Ailelerin bu role katkısı, okula bağışta bulunan ve çocuklarının başarı durumunu öğrenmek için ya da bir sorun olduğunda okula gelen bireyler olarak görülmesiyle sınırlı olmamalı, aileler aynı amacı gerçekleştirmeye çalışan ortaklar olarak görülmelidir. Bu bakımdan öğretmenlere büyük görevler düşmektedir. Walberg'in araştırma sonuçları (2004) öğrencilerin okul başarısı ile onların aile ve sosyal çevresinin nitelikleri arasında ilişki olduğunu göstermiştir. Arslan ve Nural'a (2004) göre ise, etkili ve başarılı okul-aile işbirliğini yaratmak için, okul; ev ziyaretleri düzenleme, ana-babalar, öğretmenler ve çocukların katılacakları gezi, gözlem, konferans, gece gibi etkinlikler planlama, ana-babalardan sınıf-içi kaynak kişi olarak yararlanma, mesleki rehberlikte ana-babalardan yararlanma, velilerle görüşme toplantıları programlama ve ilân etme, ana-babalara okulun kaynaklarını kullanma fırsatları verme, velilerin okul hakkındaki görüşlerini almak için anket uygulama, önemli günlerin kutlanmasında velilere görev verme, velilerin, okul bültenine yazı yazmalarını sağlama, belirli aralıklarla sınıflarında gösteriler düzenleme ve velilerin bu yolla öğrenci performansları hakkında bilgilendirilmelerini sağlama, veliye örnek ders gösterisi yapma vb. etkinlikler düzenleyebilir. Balkar'ın (2009), okul-aile işbirliği sürecine ilişkin veli ve öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yaptığı araştırmasında araştırmaya katılan veliler, okul-aile işbirliğini sağlama adına yetersiz toplantı yapılmasından, veliler ise okul ve veli toplantılarının not öğrenme amaçlı olduğundan şikâyet etmekte ve dolayısıyla her iki grup da işbirliğinin yetersiz olduğu görüşünde birleşmektedir.

Araştırma bulgularına göre bir öğretmenin sahip olması gereken öğretmenlik imajı ile Muallim Saffet arasındaki benzerliklerin az olduğu ancak farklılıkların fazla olduğu, yani Muallim Saffet karakterinin sahip olunan öğretmen karakterine uymadığı sonucuna ulaşılmıştır. Üstüner'e (2006) göre öğretmen davranışlarının, öğrencilerin çeşitli boyutlardaki davranışları ile yakından ilişkili olduğunu, öğretmen imajının önemli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Akcan ve Polat'a (2016) göre öğretmenlik toplumsal sorumluluk gerektiren mesleklerden biridir. Öğretmenler, giydiği kıyafetleriyle, kullandığı kelimeleriyle, tarzıyla bir bütün olarak önce öğrencilerine, sonra da yaşadığı çevreye örnek olmalıdırlar. Çünkü hem çevresindekiler hem de öğrenciler öğretmenleri gözlemlemekte ve model almaktadırlar.

Araştırmada dizi ve filmlerde ortaya konulan öğretmenlik modelinin öğretmenlik mesleğinin değerini düşürdüğünü sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlik değerinin düştüğü, meslek algısının olumsuz yönde değiştiği, yanlış anlaşıldığı, öğretmenliğin basite indirildiği gibi görüşler ön plana çıkmıştır. Akcan ve Polat'a (2016) göre sinema filmlerdeki öğretmen imajı, toplumdaki öğretmen algısının şekillenmesine de yön verir. Bu bakımdan öğretmenin olumsuz davranışını model alan öğrencinin bu durumu düzeltebilmesinin uzun zaman alabileceği söylenebilir. Kaşkaya ve diğ. (2011) çalışmalarının sonucunda ise eğitsel içerikli sinema filmlerinin öğrencilerin mesleğe yönelik tutumlarında ve öz yeterlik algılarında istendik yönde anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmüştür denilebilir.

Öneriler

Milyonlarca kişinin izlediği bir filmdeki öğretmen karakteri eğitimle ilgili olsun ya da olmasın, günümüzde sayısı bir milyonu aşan her kademedeki ve branşta görev yapan öğretmenleri tabiri caizse zan altında bırakmaktadır. Bu bakımdan buradaki öğretmen karakterinin davranışlarının, konuşmasının, hal ve tavırlarının, giyim kuşamının tam anlamıyla örnek olması gerekmektedir. Bu bakımdan;

- Öğretmen eğitimi programlarına okul ve öğretmen içerikli sinema filmleri en azından seçmeli bir ders kapsamında dâhil edilebilir.
- Milli Eğitim Bakanlığının, Eğitim Fakültelerinin ve Eğitim Sendikalarının filmlerdeki eğitim ve öğretmen konulu filmlere karşı duyarlı olması sağlanabilir.
- Dizi ve filmlerdeki eğitimle ilgili bölüm ve pasajlar için alan danışmanı bulundurulması zorunluluğu getirilebilir.
- Benzer filmlerin farklı boyutları da çalışılmalıdır. Mesela Düğün Dernek'le ilgili veli ve öğrenci algısı... gibi,
- Yurtdışındaki benzer filmlerle karşılaştırmalı çalışmalar yapılmalıdır.

Kaynakça

- Akan, G. (1994). İlkokul Öğrencilerinin Başarı ve Başarısızlıklarında Aile Faktörü. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Akbaş, A. & Çelikkaleli, Ö. (2006). Sınıf öğretmeni adaylarının fen eğitimi öz-yeterlik inançlarının cinsiyet, öğrenim türü ve üniversitelerine göre incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 98-110.
- Akbaşlı, S. & Kavak, Y. (2008). Ortaöğretim Okullarındaki Okul Aile Birliklerinin Görevlerini Gerçekleştirme Düzeyleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 1-21.

- Akbaşı, S. & Kavak Y. (2007). Ortaöğretimde Okul Aile Birliklerinin Görevlerini Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Bir Durum Çalışması. *Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 24, 237-256
- Akbaşı, S. (2007). Orta Öğretim Okullarındaki Okul Aile Birliklerinin Görevlerini Gerçekleştirme Düzeyleri, (Task accomplishment level of parent-school partnership at secondary schools). Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- Akcan, E. & Polat, S. (2016). Eğitim konulu Türk filmlerinde öğretmen imajı: Öğretmen imajına tarihi bakış. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22(3), 293-320.
- Altunçekiç, A., Yaman, S. & Koray, Ö. (2005). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik inanç düzeyleri ve problem çözme becerileri üzerine bir araştırma (Kastamonu ili örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(1), 93-102.
- Arslan, Ü. & Nural, E. (2004). Okul öncesi eğitiminde okul-aile iş birliğinin önemi. *Milli Eğitim Dergisi*, 162, 99-108.
- Aslanargun, E. (2007). Okul - Aile İşbirliği ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışma. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 18 119-135
- Aydın, İ. (2005). *Okul çevre ilişkileri*. İçinde, Y. Özden (Ed.). Eğitim ve okul yöneticiliği el kitabı. (161-185). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Aytaç, T. (1995). "Genel Liselerde Uygulanmakta Olan Ders Geçme ve Kredi Düzeni Hakkında Okul Yöneticilerinin Görüşleri, Sorunlar ve Çözüm Önerileri." Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bakioğlu, A. & Tokmak, N. (2009). Öğretmenlerin Değer Yargılarının Eğitim Süreçlerine Etkisinin İncelenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 30, 65-83.
- Balcı, A. (2001). *Etkili Okul ve Okul Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Balkar, B. (2009). Okul-aile işbirliği sürecine ilişkin veli ve öğretmen görüşleri üzerine nitel bir Çalışma. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36, 105-123.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: W. H. Freeman and Company.
- Belçer, F. (1993) Anne ve Babaların Çocuğun Okul Başarısına Yardım ve Katkıları, Malatya, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Bilgin, M. (1990). Ankara Merkez İlçelerindeki Ortaokullarda Okul İle Ailenin İşbirliği ve Sorunları, Ankara, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi.
- Bölükbaş, F. (2004). Yansıtıcı öğretim ile yabancı dil olarak Türkçe öğretimi. *Dil Dergisi*, 126, 19-29.
- Burns, C.P., Roe, B.D., & Ross, E.P., (1992), *Teaching Reading In Today's Elementary Schools*, Boston, Houghton Mifflin Company.
- Burns, R. C. (1993). *Parents and schools: from visitors to parents*. Washington DC: National Education Association.
- Celep, C. (1998). Eğitim Örgütlerinde Öğretmenlerin Örgütsel Adanmışlığı. *Eğitim ve Bilim*, 108, 56-62.
- Considine, D. (1985). *The cinema of adolescence*. Jefferson and London: McFarland & Company, Inc.
- Coşkun, S. & Z. İlgar. (2004). Rehberlik ve psikolojik danışmanlık deneyimi çalışmalarının adayların öz-yeterlilik algılarına etkisi. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri (6-9 Temmuz 2004), İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Çayırılı, E. (1998). İlköğretim I. Kademedeki Okul-Aile İlişkisi ile İlgili Öğretmen ve Veli Görüşleri. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

- Çelenk, S. (2003). Okul başarısının ön koşulu: Okul aile dayanışması. *İlköğretim-Online*, 2(2), 28-34, E-Dergi, <http://ilkogretim-online.org.tr>.
- Çelik, N. (2003). "Okul-Aile İlişkilerinde Yaşanan Sorunlar." Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çelikkaya, H. (1996). *Fonksiyonel Eğitim Sosyolojisi*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Çengelci, T. (2010). İlköğretim Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Değerler Eğitiminin Gerçekleştirilmesine İlişkin Bir Durum Çalışması. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Darling-Hammond, L. (2000). How teacher education matters. *Journal of Teacher Education*, 51 (3), 166-173.
- Doğan, E. (1995). Ankara Merkez İlçelerindeki İlköğretim Okullarında Okul-Aile İletişiminin Engelleri, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
1. Drage, K. (2010). Professional Development: Implications for Illinois Career and Technical Education Teachers. *Journal of Career and Technical Education*. 25 (2), 27-37.
- Eastman, G. (1998). *Family involvement in education*. Madison WI: Wisconsin Department of Education.
- Enochs, L. G., & Riggs, I. M. (1990). Further development of an elementary science teaching efficacy belief instrument: A preservice elementary scale. *School Science and Mathematics*, 90 (8), 694-706.
- Epstein J.L., & Lee S. (1995), *National Patterns Of School And Family Connections In The Middle Grades*, In B.A. Ryan, G.R. Adams, T.P. Gullotta, R.P. Weissberg, & R.L. Hampton (Eds.), *The Family-School Connection: Theory, Research And Practice* (Pp. 108-154). Thousand Oaks, Ca: Sage Publications.
- Erdoğan, Ç., & Demirkasımoğlu, N. (2010). Ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]*, 16(3), 399-431.
- Gelfer, J. (1991). Teacher-parent partnership: enhancing communications. *Childhood Education*, 67, 164-167.
- Gerçek, C., Yılmaz, M., Köseoğlu, P. & Soran, H. (2006). Biyoloji eğitimi öğretmen adaylarının biyoloji öğretiminde öz-yeterlik inanışları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39 (1), 57-73.
- Gibson, S., & Dembo, M. H. (1984). Teacher efficacy: A construct validation. *Journal of Educational Psychology*, 76, 569- 582.
- Girgin, M. (2015). *Eğitim filmleri*. Ankara: Vize Yayıncılık
- Giroux, H. (1994). *Disturbing pleasures*. New York: Routledge.
- Gül, G. (2007). Okuryazarlık Sürecinde Aile Katılımının Rolü. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 8 (1), 17-30.
- Gül, H. (1998). Çevresel Baskı Gruplarının Okulun Yönetimsel ve Eğitsel İşleyişine Etkileri. Yayınlanmamış doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Güngör, C. & Aşkar, P. (2004). E-öğrenmenin ve bilişsel stilin başarı ve internet öz-yeterlik algısı üzerindeki etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 116-125.
- Gürbüzürk, O., & Koç, S. (2012). Öğretmen Adaylarının "Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim" Yeterlik Alanına Sahip Olma Düzeylerinin Değerlendirilmesi. 2. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve EPÖDER, 27-29 Eylül 2012.
- Henderson, A.T. & Berla, N. (1996), *A New Generation Of Evidence: The Family Is Critical To Student Achievement*. Washington, Dc: National Committee For Citizens In Education.

- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (1991). *Educational administration theory research practice*. NY: McGraw Hill.
- İlğan, A. (2013). Öğretmenler İçin Etkili Mesleki Gelişim Faaliyetleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Özel Sayı*, 41-56
- Jowett, S. & Baginsky, M. (1988). Parents and education: a survey of their involvement and a discussion of some issues. *Educational Research*, 30, 36-45.
- Kahyaoglu, M. & Yangın, S. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterliliklerine ilişkin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15 (1), 73-84.
- Kaşıkçı, M. (1996). İlköğretimde Velilerle İşbirliği Kurmada Öğretmenlerin Kendi Yeterlilikleriyle İlgili Görüşleri. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, Ankara.
- Kaşkaya, A., Ünlü, İ., Akar, M. S., & Öztoran Sağırlı, M. (2011). Okul ve Öğretmen İçerikli Sinema Filmlerinin Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutumlarına ve Öz Yeterlilik Algılarına Etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 11 (4). 1765-1783
- Kaşkaya, A., Ünlü, İ., Özturan Sağırlı, M. & Akar, M.S. (2011). Okul ve Öğretmen İçerikli Sinema Filmlerinin Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutumlarına ve Öz Yeterlilik Algılarına Etkisi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(4) Güz, 1765-1783
- Keskin, G. & Orgun, F. (2006). Öğrencilerin öz etkililik-yeterlilik düzeyleri ile başa çıkma stratejilerinin incelenmesi. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 7, 92-99.
- King, D. T. (1996). *Teacher perceptions of parental involvement in a rural Newfoundland School*. Canada: Saint Mary's University. <http://proquest.umi.com/pqdweb>, URL Document Number: 743702451.
- Korkmaz, M. (2005). İlköğretim Okullarında Örgütsel Sağlık ile Öğrenci Başarısı Arasındaki İlişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 44, 529-548.
- Köse, M. & Demir, E. (2014). Öğretmenlerin Rol Modelliği Hakkında Öğrenci Görüşleri. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*. 4 (1): 08-18, 2014
- Lawson, M. A. (2003). School-family relations in context: parent and teacher perceptions of parent involvement. *Urban Education*, 38, 77-133.
- Martson, S. H. (2010). Why do they teach? A comparison of elementary, highschool, and college teachers. *Education*. 131 (2), 437-454.
- McCormick, P. (2007). *Film school: Teacher-student relationships in movies can be inspirational or downright creepy. but as catholics it's up to us to help each other learn and grow*. U.S. Catholic, <http://www.thefreelibrary.com/Film+school%3a+teacher-student+relationships+in+movies+can+be...-a0162470179> 13.03.08
- Mirzeoğlu, D., Akdağ, I. & Boşnak, M. (2007). Beden eğitimi öğretmeni, öğretmen adayı ve beden eğitimi ve spor yükseköğretilerinde görev yapan öğretim elemanlarının mesleki yeterlilik duygusunun karşılaştırılması. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 18 (3), 109-125.
- Mitchell, C., & Weber, S. (1999). *Reinventing ourselves as teachers*. Philadelphia: Falmer Press.
- Oğan, M. (2000). Okul, Okul-Aile Birliği ile Ana-Baba İletişimi ve Velilerin Eğitim Beklentisi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Otaçoğlu, S. G. (2008). Müzik öğretmenliği okul deneyimi I uygulamalarına katılan öğretmen adaylarının öz etkililik-yeterlilik düzeylerinin incelenmesi. *Çanakkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 32 (1), 163-170.
- Ömeroğlu, E., & Yaşar, M. C. (2005). Okul öncesi eğitim kurumlarında ailenin eğitime katılımı. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 62.

- Özbaş, M. & Badavan, Y. (2009). İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Okul-Aile İlişkileri Konusunda Yapmaları Gereken ve Yapmakta Oldukları İşler, The School-Family Relationship Duties that Primary School Administrators Actually Perform and are Supposed to Perform, *Education and Science*, 34, 154, 69-81
- Özbaş, M. (2012). Student and Parental Perceptions on Meeting the Educational Needs of the Disadvantaged Students in the Primary Schools. *Educational Research*, 3, 311-319.
- Özbaş, M. (2013). İlköğretim Okulu Yöneticilerinin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrenci Ailelerinin Okul Yaşamına Katılım Eğitimi Konusundaki Görevlerine İlişkin Veli Algıları, Perceptions of Parents about the Duties of Primary School Administrators Related to the Attendance Education of Primary School First Grade Students' Families to School Life, *Education and Science*, 38, 170, 61-78
- Özçınar, Z. (2003). Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin İletişimsel Yeterlilikleri ve Öğrenci Başarısıyla Olan İlişkisi. Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Pajares, F., & Schunk D. H. (2001). *Self-beliefs and school success: Self efficacy, self-concept, and school achievement*. In R. Riding, & S. Rayner, (Eds.), *Perception* (pp. 239-266). London: Ablex Publishing.
- Pamuk, S. & Peker, D. (2009). Turkish pre-service science and mathematics teachers' computer related self-efficacies, attitudes, and the relationship between these variables. *Computers & Education*, 53, 454-461.
- Rogers, M. A., Theule, J., Ryan, B.A., Adams, G. R., & Keating, L. (2009). Parental involvement and children's school achievement. *Canadian Journal of School Psychology*, 24(1), 34-57.
- Rosenthal, D. M. & Sawyers, I. Y. (1996). Building successful home/school partnership, *Childhood Education*, 72, 194-200.
- Satır, S. (1996). Özel Tevfik Fikret Lisesi Öğrencilerinin Akademik Başarılarıyla İlgili Anne-Baba Davranışları ve Akademik Başarıyı Artırmaya Yönelik Anne-Baba Eğitim Gereksinimlerinin Belirlenmesi, Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış. Yüksek Lisans Tezi.
- Schunk, D. H. (1988). Teaching elementary students to self-regulate practice of mathematical skills with modeling. In B. J. Zimmerman, D.H. Schunk (Eds.), *Self-regulated learning and academic achievement. theoretical perspectives* (pp. 137-159). New York: The Guilford Press.
- Şahin, F. T., & Ünver, N. (2005). Okulöncesi Eğitim Programlarına Aile Katılımı, *G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 1. 1-13.
- Şişman, M. & Turan, S. (2002). Eğitim ve Okul Yönetiminde Eğitim Bölgesi Danışma Kurullarının İşlevi. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2, 136-146.
- Tan, C. (2006). Philosophical reflections from the silver screen; Using films to promote reflection in pre-service teachers. *Reflective Practice*, 7 (4), 483-497.
- Tourish, D. & Hargie, O. (1998). Auditing staff-management communication in schools: a framework evaluating performance. *International Journal of Educational Management*, 12, 176-182.
- Trier, J. (2002). Exploring the concept of "habitus" with preservice teachers through the use of popular school films. *Interchange*, 33 (3), 237-260.
- Tunca, N. (2012). İlköğretim Öğretmenleri İçin Mesleki Değerler Ölçeğinin Geliştirilmesi ve İlköğretim Öğretmenlerinin Mesleki Değerlerinin Belirlenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Tzeng, J. (2009). The impact of general and specific performance and self-efficacy on learning with computer-based concept mapping. *Computers in Human Behavior*, 25, 989-996.

- Uluğ, F. (1990). Okul-Aile İşbirliğinde Sorunlar ve Öneriler, *Millî Eğitim Vakfı Dergisi*, 5 (Temmuz-Ağustos-Eylül), 20-22
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45, 109-127
- Veenman, S. (1984). Perceived problems of beginning teachers. *Review of Educational Research*, 54 (2), 143-178.
- Walberg, H. J. (2004). International perspectives on families, schools, and communities: Educational implications for family-school-community partnerships. *Educational Research*, 41, 3-9.
- Wells, B. & Spinks, N. (1995). Communicating with the community. *Career Development International*, 4, 108-116.
- Wenger, R. (1943). Motion pictures in teacher education. *Educational Research Bulletin*, 22 (4), 90-96.
- Yağz, E. (2007). *Oyun-tabanlı öğrenme ortamlarının ilköğretim öğrencilerinin bilgisayar dersindeki başarıları ve öz-yeterlik alguları üzerine etkileri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yaman, S. & Yalçın, N. (2005). Fen eğitiminde probleme dayalı öğrenme yaklaşımının problem çözme ve öz- yeterlik inanç düzeylerinin gelişimine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 229-236.
- Yeşilyurt, E. (2009). Teachers' perceptions on the effect of school culture on teaching success (sample of Elazığ city). *Journal of Education Faculty*, 11(2), 195-214.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma*. Ankara: Seçkin Yayıncılık